

Viherukonkorento

Grön mosaikslända (Grön mosaiktrollslända)
Aeshna viridis

Uhanalaisuusluokka (IUCN): vaarantunut (VU)

Uhanalainen (LSA 1066/2023)

Rauhoitettu (LSA 1066/2023)

EU:n lajikoodi: 1048

Luontodirektiivin laji (liite IV)

BOR suojelutaso epäsuotuisa riittämätön, tuntematon

Luonnehdinta

Viherukonkorento on keskikokoinen ukonkorento, jonka takaruumiin pituus on 51–56 mm, ja takasiiven 39–46 mm. Viherukonkorentonaaras on vihreän ja mustankirjava, silmät ovat kullankeltaiset; koiraan takaruumis on sinisen ja mustankirjava, silmät ovat loistavan siniset. Viherukonkorento muistuttaa muita ukonkorentoja (*Aeshna* spp.), mutta se on kuitenkin helppo erottaa muista lajeista. Parhaiten viherukonkorenon tunnistaa kokonaan vihreistä keskiruumiin sivuista, joissa ei ole muille ukonkorennoille tyypillisiä tummia pystyjuovia.

Elinympäristö ja levinneisyys

Viherukonkorennon sopivia elinympäristöjä on tarjolla Suomessa rajoitetusti, koska se elää vain sahalehtikasvustoilla (*Stratiotes aloides*). Sahalehti on vesikasvi, joka vaatii suojaosan, happamuudeltaan neutraalin tai hieman emäksisen vesialueen, jollaisia Suomessa on niukasti. Laji esiintyy hyvin harvinaisena vain eteläisessä Suomessa. Viherukonkorenon päälentoaika on heinä-elokuussa.

Nykytila ja uhkatekijät

Viherukonkorento on luokiteltu vaarantuneeksi sen elinympäristöä, eli sahalehtikasvustoa, uhkaavan häviämisen takia. Vedenlaadun heikkeneminen ja erityisesti rehevöityminen vaikuttavat sahalehteen ja luultavasti myös viherukonkorenon muniin ja toukkiin heikentävästi. Sahalehti lisääntyy Suomessa vain suvullisesti, joten sen leviäminen on hyvin rajallista, minkä lisäksi rehevöityminen ja umpeenkasvu uhkaavat kasvustoja.

Hoitosuosituks

Valuma-alueella tarvitaan erilaisia vedenlaadun paranemista edistäviä ja rehevöitymistä estäviä toimia, jotta lajin elinympäristöt säilyisivät ja palautuisivat ennalleen. Paikoitellen lajin elinympäristöjen säilyttäminen saattaa edellyttää järvien aktiivisia kunnostus- ja hoitotoimenpiteitä liiallisen umpeenkasvun estämiseksi. Kyseeseen tulee esimerkiksi vedenpinnan nosto, ruoppaus tai kasvillisuuden poisto niittämällä. Suojelutoimissa on tärkeää tunnistaa, kuinka hyvin elinympäristö sopii viherukonkorenon lisääntymiseen. Lintusikunnostuksia suunniteltaessa täytyy huomioida myös viherukonkorenon vaatimukset.

Lähteet

- Hynynen, J. & Salo, H. 2006. Penkereiden poiston vaikutus Parikkalan Siikalahden harvinaisiin kasvi- ja sudenkorentolajeihin. Bird, Wetlands, nature reserves and cultural landscapes for rural development. 20 s.
- Hämäläinen, M. 1998. Sudenkorennot. Teoksessa: Lokki, J. ym. (toim.). Suomen luonto – Eläimet (osa Selkärangattomat). WSOY-yhtymä Weilin+Göös Oy, Porvoo. S. 72–75.
- Karjalainen, S. 2010. Suomen sudenkorennot. Tammi, Helsinki. 239 s.
- Korkeamäki, E. & Jokinen, S. 2001. Kaakkois-Suomen uhanalaiset ja harvinaiset sudenkorennot: elinympäristöt ja suojelu. Kaakkois-Suomen ympäristökeskus. Alueelliset ympäristöjulkaisut 217. 29 s.
- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017. Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. Suomen Ympäristö 1. Ympäristöministeriö. 278 s <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4638-1>
- Sudenkorento.fi. Suomen Sudenkorentoseuran verkkosivut. <http://www.sudenkorento.fi/kwiki/Viherukonkorento>

Kuva: Mia Malin